

Haarlem, 26 April 2023

nummer 157

Geachte heer/mevrouw ,

Hierbij ontvangt u de IVM Caring Capital nieuwsbrief voor april 2023. In deze aflevering vragen we uw aandacht voor de volgende onderwerpen:

- Herhaling van zetten
De Caring Capital View van april 2023, door Maarten Friederich, namens het Investment Committee.
- NEa: grote industrie stootte vorig jaar 8,3% minder CO2 uit
- Adviseur aansprakelijk na gebrekkige advisering
- Steeds warmer zeewater draagt bij aan steeds extremer weer
- Woonrecht niet gevestigd, partner moet huis uit
- Veel steun verwacht voor resolutie FollowThis bij aandeelhoudersvergadering BP
- *Serie. Het beleggingsbeleid van IVM Caring Capital in de praktijk: Waarom een actieve belegger even passief is*

We hopen en vertrouwen erop dat de informatie in deze artikelen voor u nuttig is en wensen u veel plezier bij het lezen.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van IVM Caring Capital

Ilco Snoey Kiewit, CCOO
Hans Volberda, CEO

CARING CAPITAL VIEW

Door Maarten Friederich, namens het Investment Committee

Lentebijeenkomst

Na de hevige beroering in de financiële markten vorige maand door de ondergang van Silicon Valley Bank en Credit Suisse, voelen de recente marktbevingen aan als enigszins 'saai'. De beweeglijkheidsindicator van de aandelenmarkt (de VIX) was sinds begin 2022 niet zo laag. Die van obligaties (de MOVE) staat weliswaar nog hoger, maar is ook fors aan het dalen. De verklaring hiervoor is dat de verwachte benchmarkrentes de huidige renteniveaus hebben benaderd. Met andere woorden: in tegenstelling tot de periode van vóór de problemen met enkele banken, verwachten beleggers nog maar weinig verdere renteverhogingen. Tijdens de recente 'lentebijeenkomst' van het IMF en de Wereldbank waren politici en centrale bankiers bijzonder optimistisch. Zij denken hun einddoel bijna te hebben behaald: de inflatie bedwingen zonder een economische recessie of nieuwe problemen met banken te veroorzaken. De economische groeiverwachting van het IMF, vaak aan de sombere kant, werd zelfs in positieve zin bijgesteld van 1,7% naar 2% groei van de wereldeconomie in 2023.

Onvergelijkbare situatie

Het probleem met voorspellingen doen in de huidige omstandigheden is dat we nog nooit eerder in een vergelijkbare situatie zijn geweest. Na een ongekennde groei van de geldhoeveelheid tijdens twee covid-jaren hebben we nu te maken met een afname die zich qua omvang al decennia niet heeft voorgedaan. Niemand kan dus op basis van ervaring aangeven hoe de economie zich in deze omstandigheden gaat ontwikkelen. Dat is dus ook voor IVM Caring Capital een uitdaging.

Renteverlaging?

Het is echt te voorbarig om nu al de overwinning op de inflatie uit te roepen. Deze daalt snel als gevolg van lagere energieprijzen. Maar dat geldt niet voor de kerninflatie, waarin de prijsfluctuaties van energie en

voedsel niet worden meegenomen. In de eurozone daalde de inflatie afgelopen maand van 8,5% naar 6,9%, maar de kerninflatie steeg van 7,4% naar 7,5%. Dit lijkt vreemd, maar is volledig verklaarbaar als je kijkt naar de daling van de energieprijzen. Ook in de VS is de kerninflatie hoger dan de inflatie zelf. Na de recente turbulentie in het financiële systeem, is het aannemelijk dat banken voorzichtiger worden met het uitlenen van geld. In combinatie met negatieve effecten van eerdere renteverhogingen is het heel goed mogelijk dat de Amerikaanse en Europese economieën later dit jaar alsnog in een (milde) recessie terechtkomen. Leegstand en dalende waarderingen van commercieel vastgoed worden dan een mogelijk volgend probleem voor de banken. In dat geval zullen de huidige renteverhogingen zeker plaatsmaken voor renteverlagingen, om zo de liquiditeit in het financiële systeem te vergroten. Hoewel de weg daarheen pijnlijk was en blijft, is dit voor zowel aandelen- als obligatiemarkten een gunstige ontwikkeling.

Geduld

Zover is het echter nog niet en vooralsnog leven we tussen hoop en vrees. Gegronde hoop op het einde van de renteverhogingen (gevolgd door lagere rentes) enerzijds en vrees voor een hardnekkige kerninflatie of zelfs een (milde) recessie anderzijds. Dit is al een tijd aan de gang en lijkt misschien saai door het uitblijven van een doorbraak. De bewegingen in de markten lijken niet meer dan een herhaling van zetten. Maar écht saai is het nooit voor vermogensbeheerders. Op dit moment zijn er twee dingen nodig: geduld en een zo'n neutraal mogelijke positionering van de portefeuilles, tot er meer duidelijkheid is over de (economische) ontwikkelingen. Dit is precies wat we nu alweer twee maanden doen en wat we zullen volhouden tot er meer duidelijkheid is. Niet spectaculair misschien, maar wél realistisch.

Het performanceoverzicht van de modelportefeuille kunt u vinden op onze website:

www.ivmcaringcapital.nl.

© IVM Caring Capital 2023. Niets uit dit document mag worden gekopieerd of verspreid zonder voorafgaande toestemming van de auteurs.

[Naar boven](#)

NEa: grote industrie stootte vorig jaar 8,3% minder CO2 uit

In 2022 daalde de CO₂-uitstoot van de 330 grote Nederlandse bedrijven die deelnemen aan het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS) met 7,6% ten opzichte van het jaar daarvoor. Voor de industrie was de daling nóg groter: met 8,3% lagere emissies dan in 2021 werd vorig jaar de grootste uitstootverlaging in 15 jaar genoteerd. De Nederlandse Energieautoriteit (NEa) spreekt dan ook van een 'historische daling', in het nieuwsbericht waarin de cijfers bekend worden gemaakt. Dit kwam uit op 14 april jl., twee dagen na *Dutch Overshoot Day*, de dag dat Nederland al de biocapaciteit had opgebruikt die 'eigenlijk' voor dit hele jaar voor ons land beschikbaar is. Met een CO₂-uitstoot van 68,5 miljoen ton (Mton) lagen de emissies beduidend lager dan in 2021, toen 74,1 Mton werd uitgestoten. Vergeleken bij 2019, het laatste jaar vóór de pandemie, bedraagt de daling zelfs bijna 20%. Dit is van belang, omdat de 330 ETS-bedrijven samen verantwoordelijk zijn voor rond de 50% van de totale CO₂-emissies in Nederland. Net als in voorgaande jaren was Tata Steel de grootste vervuiler, met een uitstoot van 5,8 Mton – iets minder dan de 6 Mton emissies in 2021.

Niet te vroeg juichen

Mark Bressers van de NEa zet wel een kanttekening bij deze op zich positieve cijfers. "Het is zeer waarschijnlijk dat de daling voornamelijk veroorzaakt is door lagere productie in plaats van door verduurzaming. Wat dit betekent voor het behalen van de klimaatdoelen in 2030 is daardoor nog niet met zekerheid te zeggen." De grootste uitstootdaling vond vorig jaar plaats bij chemiereuzen als DOW Chemical, Chemelot en Yara (kunstmest). Ook hier relateert Bressers de cijfers: "...het gaat hier wel om bedrijven die veel aardgas gebruiken bij hun productie. De prijs voor aardgas was vorig jaar natuurlijk hoog en dit heeft in veel gevallen geleid tot een lagere productie." De vraag blijft dus volgens Bressers: "Gaaf de CO₂-uitstoot van dit soort bedrijven verder omlaag door verduurzaming of verschuift er onder druk van hoge energieprijzen productie, en dus ook CO₂-uitstoot, naar het buitenland?". Voor de vier nog actieve Nederlandse kolencentrales noteerde de NEa in 2022 ongeveer dezelfde emissies als in het jaar daarvoor: 11,7 Mton, wat

neerkomt op 8% van de totale Nederlandse CO2-uitstoot. Dat had vorig jaar minder moeten worden, maar een eerder afgesproken CO2-plafond per 1 januari 2022 is door het kabinet geschrapt in verband met de hoge gasprijzen.

Bronnen: emissieautoriteit.nl, telegraaf.nl

[Naar boven](#)

Adviseur aansprakelijk na gebrekkige advisering

Hoe belangrijk goede en volledige advisering kan zijn als het gaat om het kiezen van de juiste levensverzekering bij een hypotheek laat deze zaak zien, die vorige maand speelde voor het beroepsorgaan van het Kifid. En passant blijkt hier ook weer eens uit waarom mensen die samenwonen zonder 'iets op papier' toch maar beter wél tijdig dingen kunnen regelen – zeker als ze samen kinderen hebben. Het ging om een man en een vrouw die sinds 2010 ongehuwd samenwoonden in de woning van de man en samen twee kinderen hadden gekregen. In 2014 ging de man via een tussenpersoon op zoek naar een nieuwe overlijdensrisicoverzekering, omdat de oude polis dateerde van voor de tijd dat hij zijn nieuwe partner kende. Ook hoopte hij op een lagere premie. De tussenpersoon vroeg diverse offertes op, waaruit de man een keuze maakte voor een polis op het leven van beide partners. De man betaalde de premie voor de vrouw, de vrouw betaalde de (hogere) premie voor de man. De hypotheekverstrekker ging akkoord met de nieuwe levensverzekering, op voorwaarde dat ook deze aan de bank werd verpand.

Partnerverklaring

Hoewel zij wist dat man en vrouw niet getrouwd waren, er geen geregistreerd partnerschap of samenlevingscontract was, en de man geen testament had opgesteld, liet de adviseur na het paar te wijzen op de wenselijkheid van een partnerverklaring. Zo'n verklaring kan voorkomen dat bij overlijden de uitkering rechtstreeks naar de hypotheekverstrekker gaat. In plaats daarvan krijgt een andere begunstigde het geld, al moet dit dan nog steeds worden gebruikt om de

hypothec af te lossen. Lood om oud ijzer? Nee; de gevolgen kunnen verstrekend zijn, zoals bleek toen de man in 2019 overleed. Omdat de bank de eerste begunstigde in de polis was, ging de uitkering direct daarheen. Door de aflossing werd het huis eigendom van de erfgenamen van de man: de twee kinderen van het stel. Dit zou in de toekomst (bijvoorbeeld bij meerderjarigheid van de kinderen) tot een onzekere situatie voor de vrouw kunnen leiden. Was er wél een partnerverklaring geweest, dan was zij de eerste begunstigde geweest. Met het geld had zij dan nog steeds de hypotheek moeten aflossen, maar dit had haar een vordering op de kinderen gegeven. In de praktijk zou dit haar veel meer woonzekerheid en financiële bescherming hebben geboden na het verlies van haar partner. Zij diende daarom een klacht in bij de *Geschillencommissie Financiële Dienstverlening* (Kifid), vergezeld van een geldvordering ter hoogte van de geleden schade. De vordering werd afgewezen door de Geschillencommissie. Tegen deze beslissing ging de vrouw in beroep bij de *Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening*.

'Execution only' was niet genoeg

De Commissie deelt wél het standpunt van de vrouw, die stelde dat de adviseur op de hoogte was van haar situatie, dus wist dat zij niet was beschermd tegen de financiële gevolgen van het overlijden van haar vriend. 'Execution only' was daarom ontoereikend, de tussenpersoon had zelf tot advisering moeten overgaan. De Commissie veegde alle argumenten van tafel die de adviseur aanvoerde om deze verantwoordelijkheid te ontlopen. Volgens de Commissie had een 'redelijk handelend en redelijk bekwaam tussenpersoon' de vrouw moeten adviseren een partnerverklaring te tekenen. Na uitleg zou zij dit advies zeker hebben gevolgd. Dat de adviseur meende haar cliënte te moeten vrijwaren van schenk- en/of erfbelasting gaat niet op. Geen van beide is verschuldigd bij een rechtstreekse uitkering door de verzekeraar aan de begunstigde én het gaat hier om een verzekeringsovereenkomst met kruislingse premiebetaling. De adviseur had bovendien uit de duidelijke wens van het paar beide levens te verzekeren kunnen concluderen dat bij een overlijden het de bedoeling was dat de achterblijvende partner de woning zou kunnen behouden. Ook het argument dat de hypotheekverstrekker niet zou hebben ingestemd met een partnerverklaring acht de Commissie niet aannemelijk. Bij het aanvraagformulier zat een standaard formulier partnerverklaring, dat echter door de adviseur was doorgehaald. Alles in aanmerking nemend concludeert de Commissie dat de klacht van de vrouw gegrond is, dat de tussenpersoon tekort is geschoten en dat deze dus aansprakelijk is voor de schade die de vrouw heeft geleden door deze nalatigheid. De schade moet worden berekend door de reële situatie van de vrouw nu te vergelijken met het scenario dat zij wél een partnerverklaring had ondertekend. De vrouw krijgt de tijd om de schade te preciseren en in te

gaan op tegenargumenten van de tussenpersoon, die op haar beurt ook weer vier weken de tijd krijgt voor een reactie. Het lijkt echter zeker dat de vrouw dankzij deze uitspraak straks financieel beter af is.

Met dank aan Van Ewijk Estate Planning.

[Naar boven](#)

Steeds warmer zeewater draagt bij aan steeds extremer weer

Onder de veelzeggende titel *Another Year of Record Heat for the Oceans* publiceerde het wetenschappelijk tijdschrift *Advances in Atmospheric Sciences* afgelopen januari een analyse over de staat van de oceanen, gebaseerd op recente metingen. Belangrijkste bevinding: nooit sinds de metingen begonnen waren de oceanen warmer dan in 2022. Blijkens de allerlaatste metingen deze maand zet deze tendens onverminderd door. De metingen werden verricht in zeven wereldregio's en omvatten de noordelijke Atlantische Oceaan, noordelijke Stille Zee, de Middellandse Zee en de grote oceanen op het zuidelijk halfrond. Er is dus onmiskenbaar sprake van een universele trend. Betrouwbare periodieke metingen van de oceaantemperatuur begonnen pas in 1940, maar de wetenschappers denken dat de oceanen in geen duizend jaar zo warm waren. Ook is er duidelijk een versnelling van de opwarming waarneembaar vanaf 1990. De recordwarmte vorig jaar is des te verontrustender, omdat er voor de derde keer op rij sprake was van La Niña, normaal gesproken een koelere fase in de onregelmatige klimaatcyclus boven de Stille Oceaan. Wordt La Niña afgewisseld door El Niño, dan lopen de luchttemperaturen in de wereld weer op.

Steeds vaker extreem weer

Zeewater warmt veel langzamer op dan lucht, wat de opwarming van de oceanen tot een nóg grotere dreiging maakt. Meer dan 90% van het warmtesurplus door de uitstoot van broeikasgassen wordt geabsorbeerd

in de oceanen. De temperatuur van het zeeoppervlak beïnvloedt sterk het weer, wat duidelijk merkbaar is aan de steeds heviger weersfenomenen overal in de wereld. Orkanen en tyfoons winnen aan intensiteit. Méér vocht in de lucht betekent meer regen en overstromingen. Daardoor -en doordat warmer water uitzet- stijgt ook de zeespiegel, met alle risico's van dien voor lager gelegen (kust)gebieden. Hierdoor komen zogenaamde 'kantelpunten' ook steeds dichterbij, waarna de effecten elkaar steeds sneller versterken en er bijna geen weg terug meer is. Op grotere diepten zijn de gevolgen eveneens merkbaar, onder andere in de variabiliteit van het zoutgehalte in de oceanen. Ook deze indicator bereikte vorig jaar een recordhoogte. Temperatuur en zoutgehalte bepalen in hoge mate de dichtheid van het water, die weer van invloed is op de stratificatie. Dat wil zeggen dat de verschillende lagen in zee zich minder makkelijk met elkaar vermengen, waardoor de toevoer van dieper, koeler en voedselrijker water naar het oppervlak terugloopt. Minder menging verlaagt ook het vermogen van de oppervlaktelaag om kooldioxide uit de atmosfeer op te nemen, waardoor de opwarming van de aarde weer verder toeneemt.

Bronnen: duurzaamnieuws.nl, link.springer.com

[Naar boven](#)

Woonrecht niet gevestigd, partner moet huis uit

Een legaat krijgen kan prettig zijn, maar er kunnen haken en ogen aan zitten. Soms moet je als legataris rekening houden met bepaalde formaliteiten, voor je iets aan je legaat hebt. Dit wordt treffend geïllustreerd door een kort geding dat begin dit jaar speelde voor de voorzieningenrechter van de Rechtbank Gelderland. Het ging om een man die van zijn in 2017 overleden partner bij legaat het woonrecht van diens woning had gekregen. Het legaat bestond (onder meer) uit "*het woonrecht van mijn woning alsmede het gebruik van mijn meubels zolang mijn partner leeft*". In hetzelfde testament had de erflater zijn

kleinkinderen benoemd tot enige erfgenamen. Het recht van gebruik en bewoning is echter nooit in de vorm van een notariële akte ingeschreven in de openbare registers. In juridische taal: het woonrecht van de man is nooit 'gevestigd'. Dit leverde problemen op toen het pand in kwestie na een executieveiling in mei 2022 een nieuwe eigenaar kreeg. Deze probeerde onmiddellijk de man uit de woning te krijgen. Hiermee begon een serie confrontaties, die in december 2022 ertoe leidden dat de nieuwe eigenaar de sloten verving en andere maatregelen trof om de man uit de woning te weren. Deze spande daarom een kort geding aan om weer toegang tot 'zijn' woning te krijgen en het gelegateerde woonrecht gerespecteerd te krijgen, op straffe van een dwangsom. Daarbij haalde hij er zelfs artikel 8 bij van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM).

Geen 'recht of titel'

Als gebruikelijk kijkt de voorzieningenrechter eerst of er inderdaad sprake is van een 'spoedeisend belang' en of wat de eiser vordert een kans maakt in een eventuele bodemprocedure. Het spoedaspect is het enige waarin de rechter met de eiser meegaat, om vervolgens nuchter te constateren dat het woonrecht waarop de legataris zich beroept nooit is gevestigd. Het recht van gebruik en bewoning is een vorm van vruchtgebruik, en de wet schrijft voor dat dit pas gevestigd wordt door inschrijving van een notariële akte in de openbare registers. Dit is nooit gebeurd, dus verbleef de man vanaf de dag dat de woning werd verkocht er 'zonder recht of titel'. Als troostprijstje stelt de rechter nog wel vast dat het vervangen van de sloten door de huidige eigenaar een ongeoorloofde vorm van eigenrichting is. Dit blijft echter zonder gevolgen, omdat de man feitelijk al niet meer in de woning verbleef vanaf oktober 2022 (de gemeente had hem al in september zelfs uitgeschreven), zodat er geen sprake is van huisvredebreuk. De voorzieningenrechter wijst alle vorderingen af en veroordeelt de man bovendien tot betaling van de proceskosten en de advocatenkosten van de huiseigenaar.

Met dank aan Van Ewijk Estate Planning.

[Naar boven](#)

**Veel steun verwacht voor resolutie FollowThis bij
aandeelhoudersvergadering BP**

Afgelopen maandag besteedde de Britse kwaliteitskrant *The Guardian* aandacht aan het voornemen van *The National Employment Savings Trust (Nest)* om morgen, tijdens de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering van Britse oliegigant BP, te stemmen voor een resolutie van *FollowThis*. Nest is een door de Britse overheid opgezette pensioenregeling die rond de 11 miljoen deelnemers vertegenwoordigt. Ook andere grote Britse pensioenfondsen, waaronder die voor universiteits- en gemeentewerkers, hebben hun steun aangekondigd, waarmee voor BP een 'groene opstand' dreigt. Volgens de Nederlander Mark van Baal, oprichter van FollowThis, gaan de huidige plannen van BP om emissies terug te dringen niet ver genoeg. Weliswaar leiden ze tot een lagere CO2-intensiteit per verkochte eenheid energie, maar blijft de totale uitstoot tot eind jaren twintig toenemen. FollowThis roept BP daarom op om zijn emissies in lijn te brengen met de afspraken van het Parijse klimaatakkoord, erop gericht om tegen 2050 de opwarming onder de 1,5°C te houden. Van Baal had aandeelhouders van BP aangeschreven en hen gevraagd de resolutie van FollowThis te steunen, omdat dit de 'enige manier is om BP te dwingen emissies nog dit decennium terug te brengen'.

Steeds meer aandeelhoudersverzet

Internationaal komt er steeds meer tegengas van activistische aandeelhouders tegen het primair op winst gerichte beleid van 'Big Oil'. In 2021 steunde Legal & General, één van de oudste fondsbeheerders in de Londense City, een soortgelijke resolutie van FollowThis tijdens de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering van Shell. In totaal kreeg deze resolutie de stem van 30% van de aandeelhouders. Kennelijk geschrokken van deze ontwikkeling heeft het bestuur van BP aandeelhouders met klem opgeroepen tegen de resolutie te stemmen, omdat deze 'onduidelijk', 'simplistisch' en 'ontregelend' zou zijn. Ook zou hierdoor het creëren van waarde op de langere termijn in gevaar komen. Omgekeerd ligt BP's topman Helge Lund onder vuur. Een aantal grote pensioenfondsen, waaronder de hierboven genoemde, zullen naar verwachting tegen Lunds herverkiezing stemmen, uit protest tegen het afzwakken van eerder door BP aangekondigde klimaatambities. Ook in

Nederland laten activistische aandeelhouders (luid) van zich horen. Afgelopen maandag haalden zij het tv-nieuws door de jaarlijkse aandeelhoudersvergadering van ING in het Amsterdamse Muziekgebouw te verstoren. 'Tot zichtbare irritatie van de ING-top' stelden zij allerlei lastige vragen over het klimaatbeleid van het concern. Eén man met een aanhoudend ten gehore gebracht fluitje werd door de politie aangehouden en afgevoerd.

Bronnen: follow-this.org, rtlnieuws.nl, theguardian.com

[Naar boven](#)

Waarom een actieve belegger even passief is

Serie. Het beleggingsbeleid van IVM Caring Capital in de praktijk
door Maarten Friederich, namens het Investment Committee van IVM Caring Capital

Passieve en actieve vermogensbeheerders

Vermogensbeheerders vormen geen uniforme groep. Er zijn grote onderlinge verschillen in aanpak. Sommige vermogensbeheerders specialiseren zich in beleggingsproducten waarvan het rendement dat van een specifieke benchmark zo dicht mogelijk benadert. Dit zijn passieve beheerders. Hun portefeuilles zullen nooit ver afwijken van de vooraf gekozen benchmark. Hoe beter de passieve beheerder, hoe kleiner de afwijking en andersom. Na kosten zullen zij in principe ook nooit een outperformance realiseren. Goede passieve beheerders minimaliseren de vooraf bijna gegarandeerde underperformance van hun portefeuilles. IVM Caring Capital rekt zich bewust tot het kamp van de actieve vermogensbeheerders. Onze beleggingsportefeuilles zullen altijd afwijken van een vooraf gekozen benchmark. Dit is de enige manier om alpha (een liefst positieve, maar soms negatieve afwijking van de benchmark) te genereren. Hoe beter de actieve beheerder, hoe groter de positieve afwijking (= outperformance) en andersom. Daarnaast is dit de enige manier om qua duurzaamheid vooruit te lopen op de markt en de

regelgevers.

Even op de plaats rust

Als actieve belegger past IVM Caring Capital de portefeuilles aan wanneer wij dit noodzakelijk achten. In het eerste kwartaal leidde dit meermaals tot veranderingen in zowel de aandelen- als de obligatieportefeuille. Daar begonnen we al eind vorig jaar mee, toen we als reactie op de fors stijgende rente de looptijd van de obligatieportefeuille verlengden, zodat deze conform benchmark was. Profiterend van de stijging van de aandelenmarkt werd de overwogen positie in aandelen versus obligaties opgeheven en ook gelijkgetrokken met die van de benchmarks. Ook werden verschillende posities in individuele aandelen verkleind en belegd in de benchmark. Het is lang geleden dat wij als actieve belegger een dermate passieve beleggingsportefeuille samenstelden. Daar is echter een goede reden voor: het spanningsveld tussen hoop en vrees waarin de financiële markten zich momenteel bevinden, in combinatie met het ontbreken van historische data om verantwoorde prognoses op te stellen (zie ook het openingsartikel van deze nieuwsbrief). De huidige portefeuille is echter niet nagenoeg passief omdat IVM Caring Capital opeens een passieve belegger is geworden, maar juist omdat IVM dat níet is.

Energieopslag

Intussen zitten we niet stil. We onderzoeken geschikte duurzame alternatieven om in te beleggen. Bijvoorbeeld in het vastleggen en opslaan van CO₂, (*Carbon dioxide Capture en Storage, CCS*); in nieuwe technieken voor batterijopslag; en in lithium, een belangrijke grondstof voor de batterijen van elektrische auto's, maar ook voor energieopslag. Flexibele opslag van opgewekte stroomoverschotten is een enorm belangrijke schakel in de energietransitie. Afhankelijk van de dag en het tijdstip zijn de energieprijzen soms negatief, bijvoorbeeld op dagen met veel zon en wind in combinatie met een lage stroomvraag. Dit was vorige week een aantal dagen het geval, zodat bezitters van EV's gedurende korte tijd gratis stroom konden 'tanken'. In de huidige situatie kunnen producenten van duurzame energie te maken krijgen met kosten om van hun tijdelijk energiesurplus af te komen. Dit is natuurlijk geen gezond businessmodel. Naarmate er meer duurzame energie wordt geproduceerd, zal dit probleem alleen nog maar groter worden. Dit betekent dat het belang van betrouwbare energieopslag verder zal toenemen, of het nu in de vorm is van lithiumbatterijen, waterstof of andere technieken. Terwijl de portefeuilles nu grotendeels met de benchmarks meebewegen, besteden wij de vrijgekomen tijd aan het in kaart brengen van deze veelbelovende nieuwe ontwikkelingen.

[Naar boven](#)

Heeft u tips, vragen of opmerkingen laat het ons weten.

Telefoon [+31 23 531 01 85](tel:+31235310185) Bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

[Afmelden voor de nieuwsbrief](#)